

**Republica Moldova**  
**Curtea Supremă de Justiție**

**D E C I Z I E**

29 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Iurie Bejenaru, Iuliana Oprea

judecând recursul declarat de SRL „Nicsir-Flor”, în cauza privind derularea procesului de insolabilitate a SA “Fabrica de fermentare a tutunului Florești”,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2015, prin care s-a respins contestația înaintată de SRL „Nicsir-Flor” ca fiind tardivă,

**C O N S T A T Ă :**

La 26.03.2014 SA „Fabrica de fermentare a tutunului Florești” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere introductivă prin care a solicitat intentarea procesului de insolabilitate față de propria întreprindere din motivul incapacității de plată față de creditori, datoria totală fiind de 11 062 806 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 28 martie 2014, a fost admisă spre examinare cererea introductivă. În calitate de administrator provizoriu a fost desemnat ÎI „Manalati Tair”.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 27 mai 2014, s-a intentat procesul de insolabilitate față de SA „Fabrica de fermentare a tutunului Florești” și s-a desemnat în calitate de administrator al insolabilității ÎI „Manalati Tair”. S-a stabilit termenul de 30 zile pentru înaintarea cererilor de admitere a creanțelor, iar termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și de prezentare a tabelului definitiv a fost stabilit până la 18 iulie 2014, ședința de validare fiind fixată pentru 28 iulie 2014.

La 02.09.2014, administratorul insolabilității Manalati Tair a depus instanței de insolabilitate tabelul definitiv al creanțelor, recunoscute de către debitor și confirmate prin datele contabile ale debitorului SA „Fabrica de fermentare a tutunului Florești”.

Conform tabelului definitiv a creanțelor debitorului SA „Fabrica de fermentare a tutunului Florești”, creditorul SRL „Nicsir-Flor” a fost menționată cu valoarea creanței recunoscute în suma de 273 841 lei și 312 965 lei penalitatea.

La 12.09.2014, creanțele SRL „Nicsir-Flor” au fost validate în parte în sumă de 273 841 lei.

La 03.09.2014, creditorul SRL „Nicsir-Flor” a înaintat contestație la tabelului definitiv, solicitând admiterea contestației, includerea în tabelul definitiv a creanțelor SA „Fabrica de fermentare a tutunului Florești” a datoriei față de SRL „Nicsir-Flor” în sumă totală de 586 806, 73 lei (datoria 273 841 lei și penalitatea la data de 16.01.2014 - 312 965,73 lei).

În motivarea contestației, creditorul a invocat că, la executorul judecătoresc Anatolie Ciorba s-a aflat în executare titlul executoriu nr. 2al-372 din 24.09.2007 emis de Curtea de Apel Economică cu privire la încasarea datoriei 280 291,59 lei de la SA „Fabrica de fermentare a tutunului Florești” în beneficiul creditorului inițial SA „Constructorul”, ulterior în beneficiul succesorului în drepturi SRL „Nicsir-Flor”, conform titlului executoriu nr.2-298/2010 eliberat de Judecătorești Florești. Pe parcursul aflării titlului executoriu în executare a fost achitată doar suma de 6 450,59 lei, fiind rămasă spre achitare datoria în mărime de 273 841 lei și penalitate calculată de executorul judecătoresc la data de 16.01.2014 în mărime de 312 965,73 lei. La 02.09.2014 a fost anunțat că penalitatea calculată de către executorul judecătoresc la 16.01.2014 în sumă totală de 312 965,73 lei, nu a fost inclusă în tabelul definitiv a creanțelor de către administratorul insolvenței Manalati Tair. Consideră acțiunile administratorului insolvenței legate de neincluderea în tabelul definitiv al creanțelor a penalității calculate în mărime de 312 965,73 ca fiind fără suport juridic, deoarece suma respectivă a fost calculată în limitele prevederilor legale de executorul judecătoresc, fiind stabilită prin încheierea de calculare a dobânzii de întârziere din 16.01.2014, încheiere care a fost remisă în adresa administratorului insolvenței la 18.06.2014 și care nu a fost contestată.

La 29.09.2014, administratorul insolvenței Manalati Tair a înaintat contestație împotriva încheierii executorului judecătoresc din 16.01.2014 nr. RO 41-483/2014 privind calcularea dobânzii prin care a solicitat repunerea în termen a contestației, admiterea contestației și anularea încheierii executorului judecătoresc Anatolie Ciorba nr RO 41-483/2014 din 16.01.2014.

În motivarea contestației, administratorul insolvenței Manalati Tair a invocat că încheierea executorului judecătoresc din 16.01.2014 este una ilegală și pasibilă anulării. Susține că cu încheierea contestată administratorul insolvenței a făcut cunoștință abia la 15.09.2014, astfel fiind existent temeiul de repunere în termen a contestației. Susține că actul emis de către executorul judecătoresc este un act unilateral, fără ca debitorul să aibă posibilitatea expunerii expirării termenului de prescripție, astfel expirarea acestuia poate fi opusă și invocată cât prin contestația dată, atât și prin nevalidarea sumelor prescrise de administrator în cadrul procesului de insolvență la ședința de validare a creanțelor, reieșind din cele expuse invocă și prescripția extenctivă a tuturor dobânzilor de întârziere ce depășesc perioada ultimilor trei ani. Creditorul SRL „Nicsir-Flor” urma de sinestătător, pînă la expirarea termenului de prescripție pentru dreptul său, să intenteze procedura de insolvență în privința debitorului și să solicite validarea creanței sale. Mai mult ca atât, executorul judecătoresc a indicat că creanța inițial a aparținut altei persoane și ulterior a fost transmisă creditorului curent SRL „Nicsir-Flor”, fapt ce nu afectează cursul prescripției extinctive, art. 273 CC, iar procedura de executare în cauză trebuie să fie percepută ca unica, necătînd la faptul schimbării creditorilor și documentelor executorii. Executorul judecătoresc urma să restituie titlul executoriu creditorului în interiorul termenului de prescripție în cazul imposibilității executării acestui conform art. 86 alin. (1) lit.b) Cod de executare și să nu-l țină timp de 7 ani în procedură. Totodată, administratorul insolvenței atrage atenția la erorile emise în încheierea executorului judecătoresc unde este indicată o altă întreprindere SA „Auto Present”.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2015, a fost respinsă contestația înaintată de SRL „Nicsir-Flor” împotriva tabelului definitiv al creanțelor ca fiind tardivă, iar contestația înaintată de administratorul insolvenței Manalati

Tair împotriva încheierii executorului judecătoresc din 16.01.2014 a fost respinsă ca inadmisibilă.

În motivarea încheierii, instanța de insolvabilitate a invocat prevederile art. 140 alin. (2), 144 alin. (1), 145 alin. (1) și (2) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, art. 116 alin. (1) și (3) CPC, menționând că creditorul SRL „Nicsir-Flor” a depus contestația după expirarea termenului de înaintare a acestora, fără a solicita repunerea în termen. Referitor la contestația administratorului insolvabilității, instanța a reiterat că actele executorului judecătoresc pot fi contestate în ordinea prevăzută de normele Codului de executare și nu a celor din Legea insolvabilității.

Considerând ilegală încheierea instanței de insolvabilitate, la 23.02.2015, SRL „Nicsir-Flor” a contestat-o cu recurs, solicitând repunerea în termenul de adresare a cererii de recurs, admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2015 în partea respingerii contestației înaintată de SRL „Nicsir-Flor” împotriva tabelului definitiv al creanțelor și pronunțarea unei noi soluții în această parte de admitere a contestației.

În argumentarea recursului, recurenta a invocat ilegalitatea încheierii recurate, menționând că a depus contestația la o zi după ce a aflat că nu a fost inclusă în tabelul definitiv întreaga creanță înaintată. Susține că însăși administratorul insolvabilității a admis un șir de încălcări, deoarece nu a întocmit și nu a prezentat în termen tabelul creanțelor și nici nu a înștiințat creditorii despre creanțele respinse.

Referitor la termenul de înaintare a recursului, recurentul a invocat că atât dispozitivul, cât și partea motivată a încheierii recurate, i-au fost aduse la cunoștință la 25.02.2015.

La 03.04.2015, administratorul insolvabilității SA „Fabrica de fermentare a tutunului Florești”, Manalati Tair a depus referință la recursul înaintat de SRL „Nicsir-Flor”, solicitând respingerea acestuia ca neîntemeiat.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că motivele repunerii în termen sunt neîntemeiate iar recursul este depus în afara termenului de atac și urmează a fi respins ca tardiv, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvabilității se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvabilității.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 8 al Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Potrivit art. 144 alin. (9) din aceeași lege, instanța de insolvabilitate soluționează contestația prin încheiere care poate fi contestată cu recurs.

După cum rezultă din materialele dosarului, Curtea de Apel Bălți a emis încheierea de respingere a contestației înaintată de SRL „Nicsir-Flor” împotriva tabelului definitiv al creanțelor ca fiind tardivă la 02.02.2015 (f.d. 63-67).

Cererea de recurs a fost depusă de către recurenta SRL „Nicsir-Flor” la 23.02.2015 (f.d. 68) și cererea de completare a recursului la 23.03.2015 (f.d. 73).

Prin urmare, Colegiul constată cu certitudine că recurenta a omis termenul de atac cu recurs.

Referitor la motivele de repunere în termen invocate de recurent, Colegiul reține următoarele.

Potrivit practicii judiciare a CSJ (Hotărârea Plenului CSJ nr. 2 din 24.03.2014 privind aplicarea în practica judiciară a Legii insolabilității), termenul de depunere a recursului (15 zile) poate fi restabilit printr-o încheiere, cu examinarea recursului în fond, dacă persoanele îndreptățite solicită aceasta și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursului în termen.

Potrivit art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Pornind de la prevederile normelor legale ce reglementează repunerea în termen, instanța de recurs reține că această procedură este condiționată de prezența motivelor întemeiate.

La caz, faptul că atât dispozitivul, cât și partea motivată a încheierii recurate, i-au fost aduse la cunoștință la 25.02.2015, nu poate fi reținut ca motiv întemeiat de omitere a termenului de atac cu recurs și repunerea în acest termen.

Or, în ședința din 02.02.2015, recurenta prin administratorul său Capbătut Nicolae a fost prezentă și respectiv a cunoscut despre încheierea recurată.

Mai mult ca atât, la 23.02.2015 SRL „Nicsir-Flor” a depus recurs nemotivat, acțiune ce urma a fi exercitată în interiorul termenului de atac de 15 zile, iar recepționarea dispozitivului încheierii din 02.02.2015 abia la 25.02.2015, nu a influențat acest termen, în virtutea faptului că recurenta a cunoscut despre soluție la momentul emiterii acesteia.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a încheierii judecătorești emise în instanța de insolabilitate și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. În hotărârea CEDO pronunțată în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu,

necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către parați a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Din considerentele menționate, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că motivele de repunere în termen sunt neîntemeiate, iar recursul declarat de SRL „Nicsir-Flor” este depus în afara termenului de atac și acesta urmează a fi respins ca tardiv.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței, art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

#### D E C I D E:

Se respinge cererea SRL „Nicsir-Flor” privind repunerea recursului în termen.

Se respinge recursul declarat de SRL „Nicsir-Flor” ca fiind depus tardiv.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 02 februarie 2015, în cauza privind derularea procesului de insolvență a SA “Fabrica de fermentare a tutunului Florești”,

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,  
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea